

Η ΜΕΓΑΛΗΣ "ΒΕΝΤΕΤΤΕΣ", ΤΟΥ ΠΑΛΗΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Η ΤΡΕΜΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΚΑΝΔΑΛΑ ΤΗΣ ΜΠΑΛΛΑΡΙΝΑΣ ΓΚΙΜΑΡ

Η μικρή δυστυχία κι' ο ξαφνικός θρηνικός μύθος χορευτριάς. Η βασιλεία της μπαλαρίνας κατά τον XVII αιώνα. Πώς ξετρελλάνει το Παρίσι ή δεσποινίς Γκιμάρ. Η σκανδαλιστική ρεχλάμα της κι' η έκκεντρικότητες της ζωής της. Τα περιήρημα γεύματά της που κατέληγαν σε βακχικά όργια, κλπ. κλπ.

ΙΑ παγωμένη νύχτα του Γενάρη του 1760, στη σοφίτα ενός παλιού κι' έρειπωμένου σπιτιού, της Ρι ντυ Ζουρ, στο Παρίσι, μέσα σε μια έλσενή και γιγνή κάμαρη με τρύπο ταβάνι, απ' όπου, σε κάθε δυνατό φέσημα του ανέμου, περνούσαν ή νιφάδες του χιονιού, μια νέα κι' όμορφη γυναίκα, ξαπλωμένη ά πάνω σ' ένα άχροστο στρώμα, είχε φέρι στον κόσμο ένα παιδί. Μία γρηιά μέγαφα, σκαμμένη πάνω από ένα μισόδυστο μαγκάλι, γάσκιωνε στοργικά το νεογέννητο, ενώ ένας λιγνός και μελαγχρόνός νέος, ο χορευτής Λεζέ, με ζωηρές και κοιψές κινήσεις κάτω από τον κορφελισμένο μανδύα του, προσπαθούσε να δώσει θάρρος στη δυστυχισμένη μητέρα...

Η πρωταγωνίστρια αυτής της τόσο συγκινητικής σκηνής ήταν ή δεσποινίς Μαρία-Μαγδαλένη Γκιμάρ.

Ύστερα από τρία χρόνια όστόσο, αυτή ή ίδια ή δεσποινίς Γκιμάρ, χόρευε ένα βράδυ στο Φοντανεινιό, μπροστά σ' όλη την Αύλη! Κι' όταν ο βασιλέας Λουδοβίκος XV της όρισε, για να της δείξει την εκτίμησή του, ένα έτησιο έπιδωμα από 50.000 φράγκα, αυτή, αντί να τον ευχαριστήσει, του παράγγειλε, ότι με το έπιδωμα αυτό... θα πλήρωνε τον ίσηρέτη που έσδινε τα κερδιά των καντηλεριών της!..

Τι είχε συμβή λοιπόν σ' αυτό το μεταξύ, μέσα σ' αυτά τα τρία χρόνια; Πώς είχε αλλάξει έτσι ή ζωή αυτής της φτωχής νέας; Η δεσποινίς Γκιμάρ είχε προσληφθή ως μπαλαρίνα στο μπαλέτο της "Όπερας κι' όβερρας, ένα βράδυ, στις 9 Μαΐου του 1762, αντικατέστησε την χορική του μπαλέτου, τη δεσποινίδα Άλλάρ που είχε στρατιωτικώς το πόδι της. Έκείνο το βράδυ λοιπόν ή δεσποινίς Γκιμάρ, με τον ύπεροχο χορό της, είχε κατακτήσει το Παρίσι!

Η βασιλεία της μπαλαρίνας, αυτού του μαγευτικού πλάσματος που γοητεύει με τους χορούς του, έχει περάσει πια στην έποχή μας. Για να τη φαντασθώ κανείς, πρέπει να μεταφερθώ στο Παρίσι του XVII αιώνα, στην τρελή και διεφθαρμένη πρωτεύουσα των Λουδοβίκων. Ο χορός από εκείνη την έποχή κι' έφ' διού αιώνας άκόμη, ήταν ή εθνική μανία των Γάλλων. Ο ίδιος ο Λουδοβίκος XV μαζί με την Πουαντιέρ χόρευε μυθολογικά μπαλέτα στο κοινό θέατρο των Βερσαλλιών. Ο χορός ήταν το μόνο θέαμα που ανταποκρινόταν στα γούστα της ματαιόδοξης, κοιψής κι' ελαφρομυαλής Παρισινής κοινωνίας του 1700. Γι' αυτό ό,τι άφορούσε το χορό την ενδιέφερε κι' ένα αγάπαστο κι' απεριόριστο πάθος. Παρακολούθουσε τη ζωή, τα σκάνδαλα, τα μωροπεινά πόδια κάθε μεγάλης οικογένειας χορευτών, όπως των Λανί, των Λαβάλ, των Ίταλων Βέστοι, σάν να ήταν δικιά της. Και περισσότερο φυσικά από τους χορευτές, ή μεγάλες «βεντέττες» συγκέντρωναν διαρκώς τη νοσηρή περιέργεια του κοινού. Τα χορευτικά τους γαρίσματα, κάθε φιγούρα τους, κάθε ποιοιέττα τους, γινότανσαν το θέμα των καθημερινών συζητήσεων στα κέντρα και στα σαλόνια. Οι Παρισίνοί έφταναν ως το σημείο να διαβάζονται σε άντισυγμένα στρατόπεδα για να ήσονται οι «άντρεσά» της Καμωγκό. (Το «άντρεσά» εινε εκείνο το μικρό πήδημα που κάνει ή χορεύτρια, γυρνώντας όσες μπορεί περισσότερες φορές τα πόδια της στον άέρα, πών πατήσει καταγής), ή τις ποιοιέττες της περιήρης Σαλλέ. Οι έρωτες, τα σκάνδαλα και ή έκκεντρονότητες των χορευτριών, φανατίζουν τους τρελλούς Παρισίους και κυκλοφορούσαν από στόμα σε στόμα. Η μόνη λοιπόν γορευτρία που ήξερε τότε να συναρπάει τους θαυμαστές της με τέτοια πολυθρύλητα σκάνδαλα, ήταν ή δεσποινίς

Γκιμάρ! «Στη ζωή μου μ' άρεσαν πάντα ή έκκεντρικότητες! Έγχαφε άργότερα σε κάποιο γούσμα της. Κι' αλήθεια, όλόκληρη ή ζωή της εινε μια σειρά από σκάνδαλα και συναρπαστικές περιπέτειες.

Πώς ήταν αυτή ή Γκιμάρ; Ήταν μελαγχρόνη, μικρόσωμη, λιγάκι άδύνατη, μ' ένα ελαστικό σώμα που προκαλούσε το θαυμασμό και την κατάπληξη. Η Γκιμάρ έγινε περίφημη, όχι γιατί είχε μεγάλη «βιρτουόζιτε» στα πόδια, αλλά γιατί είχε μια μαγική άρμονία στο χορό της και μια έκφραση που ξετρελλάνει τους θεατές. Ήταν μια άσύγκριτη μίμος. Καμιά άλλη χορεύτρια δέν την έπερνούσε στα μέτρα που έπρεπε να δείξει παρθενική άθωότητα, αθωότητα αισθήματα και ραφινάτες έκφράσεις, γαρίσματα που τα παρουσιάζει με μια πικάντικη χάρι και με μια συγκρατημένη περιπέτεια. Η Γκιμάρ είχε μεγάλο ταλέντο χορευτριάς. Δέν ήταν όστόσο άρτίστα μόνο στην σκηνή. Ήταν πολύ περισσότερο άρτίστα στην πολιτάραχη και σκανδαλώδη ζωή της.

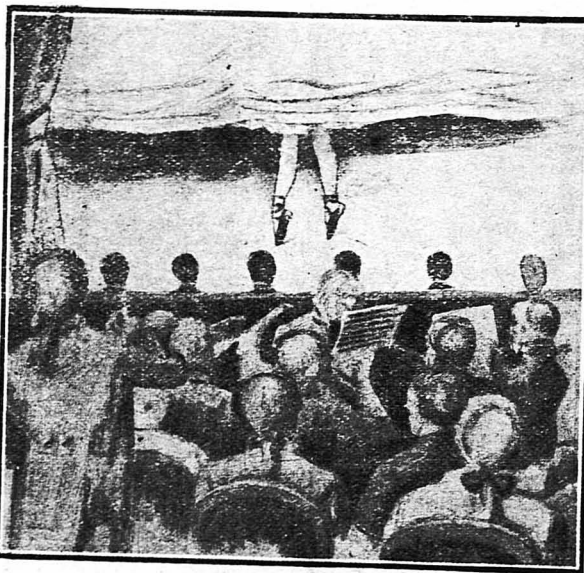
Η Γκιμάρ είχε άνεπτυγμένη σε υπέριστο βαθμό τη μοντέρνα έπιδεξιότητα που έχουν ή σημερινές «βεντέττες» μας: την έπιδεξιότητα της ρεχλάμας! Καμιά άλλη άρτίστα της έποχής της δέν ήξερε να «λάνσαρισθώ» με τόσο έξυπνο τρόπο και με τόση ποικιλία κι' έπιμονή, όπως ή Γκιμάρ. Το Παρίσι ήθελε τότε πολιτέλεια. Η Γκιμάρ του έδωσε πολιτέλεια. Το Παρίσι ήθελε άκωχη και σκάνδαλα. Κι' ή Γκιμάρ δέν δίστασε, για να το εύχαριστήσει, να δημιουργήσει ένα σωρό σκάνδαλα που έσκαγαν σάν μύθους!

Η έκκεντρική αυτή χορεύτρια ζούσε με μια τόσο μεγάλη πολιτέλεια, που έκανε κι' αυτή άκόμη την Πουαντιέρ να τη ζηλεύει. Σ' εκείνου του είδους τους διαγωνισμούς κομψότητας που ήταν οι περίπατοι με άμαξα τη Μεγάλη Έβδομάδα στο Λονσάν, ή χουρσοστόμστες καρδόντες της έπαφναν πάντα το πρώτο βραβείο! Το σπίτι της στο Παρίσι, που με τόση λίγη μετροκοροσίνη το είχε βαφτίσει «Ο Νος» της Τρογκόσση, ήταν ένα πραγματικά πριγκιπικό παλάτι. Όσο δέ για τις δεξιότητες της, έμειναν άστοργές στα κοσμικά χρονικά του Παρισιού.

Η Γκιμάρ έδινε τακτικά τρία μεγάλα γεύματα την εβδομάδα. Στο πρώτο καλούσε τους μεγάλους ευγενείς και τους άνοτέρους κληρικούς, τα πρίγκιπα και τα ένοχόστερα πρόσωπα της Γαλλίας. Στο δεύτερο γεύμα καλούσε τους καλλιτέχνες, τους συγγραφείς, τους έπιστήμονες, το άθος των διανοούμενων εκείνης της έποχής, αρχίζοντας από τον περίφημο Βολταίρο. Στο τρίτο τέλος καλούσε τους συναδέλφους της, τους χορευτές και τις μπαλαρίνες της "Όπερας, τις καλλιτέχνιδες, τις κοσμικές κυρίες κι' αυτά τα γεύματα κατέληγαν πάντα σ' άπερίγραστα βακχικά όργια...

Αιτές όμως ή διασχεδάσεις δέν ήταν τίποτα μπροστά στις άτόκορες παρουστάσεις που έδινε ή Γκιμάρ στα θεατρώνα των παλατιών της, παρουστάσεις μυθικής πολιτέλειας και άφάνταστης ελευθεριότητας, στις όποιες κι' αυτοί άκόμη ή πρίγκιπες έξ αιώνας χαλούσαν τον κόσμο για να παρευρεθώ. Πολλές φορές ζητήθηκε ή επέμβαση της άστυνομίας κι' ή απαγόρευση αυτών των άσυνων θεαμάτων, χωρίς όμως κανένα άποτέλεσμα. Ούτε ή άοιγεσκόπος του Παρισιού δέν κατάφερε να πείσει τις τρελλές της. Η Γκιμάρ μάλιστα έφτασε στο τέλος στο σημείο να φτιάξει στο μέγαρό της ένα θεατράκι με πεντακόσες θέσεις, που ήταν πιστή αντίγραφή του βασιλικού θεάτρου των Βερσαλλιών!..

Μή νομίζετε όμως ότι ή Γκιμάρ περιορίστηκε σ' αυτό του είδους τη σκανδαλιστική ρεχλάμα. Η μεγάλη χορεύτρια της "Όπερας ήταν και φιλάληθος! Τόν παγερό χειμώνα του 1768 ή Γκιμάρ, δακρύναχη, άργισε να τραγουδή στις τραγώλες του Παρισιού, κι' έμύρασε στους φτω-

Η τελευταία χορευτική επίδειξης της Γκιμάρ

χούς 150.000 χρυσά φράγκα. Αὐτὴ ἡ χειρονομία τῆς τὴν ἔκανε φησικά τρισέκοδο. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς δεξιότητος τῆς, ὁ πατριάρχης καὶ ἑρωτευμένος μαζί τῆς ποιητῆς Μαριονέττ, ἔφταζε τότε γι' αὐτὴν ἕνα ποίημα ποὺ ἔκανε τὸ γέλιο τοῦ Πατριάρχου. Ἐπὶ πλέον, ἄρχισαν νὰ πωλούνται στοὺς δρόμους χαλκογραφεῖς ποὺ παρίσταναν τὴ Γκιμάρ τυλιγμένη μ' ἕνα κομρὸ μαντὶ νὰ μαζύνῃ στὴ σοφία μᾶς φτωχῆς οἰκογένειας μὲ μιά ἀπολυτῆ ἀπὸ μαζοῦς ἔρωτες ποὺ χορτοῦσαν φρυσιὰ, μποτιλλίες χρυσὸ καὶ ἀγλαῖες σοφίας...

Μὰ δὲν χιτωῦσαν μονάχα οἱ φτωχοὶ τὴν πόρτα τῆς. Κι' αὐτὰ ἀκόμη οἱ εὐγενεῖς ζητοῦσαν πολλὰς φορές τὴ βοήθειά τῆς. Μὴ μὲν παροικισμένη μεροστή τῆς ἕνας ἀξιοματωδὸς καὶ τῆς ζήτησε νὰ τοῦ δανείσῃ ἕνα μεγάλο χρηματικὸ ποσὸν γιὰ νὰ πληρώσῃ τὰ χρεῖα τοῦ ποὺ εἶχε κάνει στὰ χερσιὰ. Ἡ Γκιμάρ δέχτηκε πρόθυμα νὰ τὸν βοηθήσῃ. Κι' ὅταν ἐκεῖνος ἐτοιμασθῇ νὰ τῆς ἀποπληρώσῃ μὴν ἀποδείξῃ, τοῦ εἶπε μὲ τὸ συνηθισμένον σαρκηνιστικὸ χαμόγελό τῆς:

—Κύριε, μοῦ φτάνει ὁ λόγος σας. Εἶμαι βέβαιη ὅτι ἕνας ἀξιοματωδὸς εἶνε τόσο εὐγενής, ὅσο καί... μὴ μεταλλάξῃ!

Αὐτὴ ἡ τρελλὴ γυναῖκα κινῶταν μέσα σὲ χοροστασία ποσά. Τὸν Γκιμάρ τοῦ 1769 εἶχε χρεὶα ποὺ ξεπερνοῦσαν τὰ 4 εκατομμύρια χρυσὰ φράγκα! Τὸ Σεπτέμβριο, μὲ τίς περιστάσεις τῆς, τὰς πληρώσῃ ὅλα. Σιγὰ-σιγὰ δὲ εἶχε κυτοθῆσαι ν' ἀξίση σ' ἀφάνταστο βαθμὸν τὸ μισθὸ ποὺ ἔπαιρνε ἀπὸ τὴν Ὀπερα. Κι' ὅταν τῆς ἀρμόνιζονταν γὰρ, μὴ καινούργια ἀξίση, ἕνα καινούργιο στόλισμα τοῦ καιμαρινιοῦ τῆς ἢ κανένα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ πολυτελέστατα κοστούμια τῆς, ἡ Γκιμάρ εἶχε ἕνα ἀλάνθστον σύστημα γιὰ νὰ τοὺς καταφέρῃ: Τὸς φρόνιζε ὅτι δὲν θὰ ξαναχόρνε πιά!

Καταλαβαίνει τώρα κανεὶς ὅτι ἡ Γκιμάρ εἶχε ὅλο τὸ Παρίσι στὰ πόδια τῆς. Ὅταν τὸ 1785 ἀρρώστησε βαρεῖα ἀπὸ εὐλογία, ὅλοι οἱ Παρισίνοι καὶ ὅλοι οἱ Ἀδελφοὶ τὸν Βερσαλλίων τραγουροῦντο μὴπως ὁ ἐξουσιοδοτητὴς τῆς τὴν κάνει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴ σκηνή. Ἡ Γκιμάρ ἐκμεταλλεύθηκε λοιπὸν αὐτὴ τὴν ἀδυναμία τὸν θαυμαστικὸν τῆς γιὰ νὰ βασιλέψῃ εἰς οὐκ οὐκ χρόνια στὴν Ὀπερα. Ἐφτασε μάλιστα στὸ σημεῖο νὰ διοργανῶν ἡ ἴδια ἀπὸ τὸ καιμάρι τῆς εἰς παραστάσεις τῆς Ὀπερας, δὲχως νὰ λογαριάζῃ τὸ διευθυντὴ τῆς!

Ἡ Γκιμάρ ἐγκατέλειπε τὴ σκηνή στὴς 14 Ἀπριλοῦ τοῦ 1789, σὲ ἡλικία 46 χρόνων. Τὴν ἕνα μῆρα παντρεύτηκε στὴν ἐκκλησία τῆς Ἀγίας Μαρίας τοῦ Τεμπλὸν τὸ χορευτὴ καὶ ποιητὴ Ντερεφώ. Ἐνα μῆνα πρὶν εἶχε πέσει ἡ Βασίλισσα. Μὰ ἡ ἐπανόστασις ἀγανάκτισε τοὺς καλλιτέχνες καὶ δὲν πείραζε διόλου τὴ Γκιμάρ.

Ἀπὸ τὴ μέρα τοῦ γάμου τῆς, ἡ μεγάλη μεταλλάξις δὲν ξαναχόρνε πιά. Μονάχα μὴ φορὰ ἦταν ἦταν πιά ἐξδομήντα χρόνον, δέχτηκε νὰ δεῖξῃ σὲ μερικὸς φίλους τῆς τίς φιοῦδες τοῦ χοροῦ ποὺ τὴν εἶχαν κάνει τρισέκοδο. Ἡ χορευτὴ ἐκεῖνη ἐπιδείξις ἦταν πολὺ πρωτότυπη. Ἀλλ' ὅταν σ' ἕνα πρόχειρο πάλω κρεμάστηκε μὴ αὐτὴ μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε ν' ἀφῆν ἡ φωνήντα μόνον τὰ πόδια τῆς γρηῃς μεταλλάξις. Κι' ἔτσι, μουσικισμένη ἡ Γκιμάρ, χόρνε μὲ τόσο φωτιά, μὲ τόσο ἀκρίβεια, μὲ τόσο ἀρμονία, ὥστε ἔκανε τοὺς παλινοὺς φίλους τῆς νὰ τὴν θαυμάσουν ἀκόμη μὴ φορὰ!...

Ὑστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ, ἡ Γκιμάρ, παρ' αὐτὴν, περνοῦσε τίς μέρες τῆς ἐξαπομένη σὲ μὴ πολυθρόνα καὶ γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν πλὴξί τῆς, ἔπαιζε μ' ἕνα θεατρικὸν, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἔχον τὰ παιδιὰ ἐπαναλαμβάνοντας μὲ τὰ δάχτυλά τῆς τὰ περιφημότερα μπαλέτα τῆς. Κι' ἔτσι παίζοντας, πῆγαν μὴ μῆρα τοῦ 1816, δὲχως κανεὶς νὰ τὸ καταλάβῃ...

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

—Ὑπερορσθη ὅτι τὸ ψάρι σολομὸς κολιχάται, μὲ ταχύτητα 25 μίλων τὴν ὥρα.

—Τὸ αἷμα ποὺ κυκλοφορεῖ σὰς φλέβες ἐνὸς ἄνθρωπου, κυρῖζει, κατὰ μέσον ὅρον, 20 λίγρες.

—Ἡ ταχύτης τοῦ ἡλεκτρισμοῦ εἶνε τόσο μεγάλη, ὥστε θὰ μπορούσε νὰ κινή τὸ γέρο τῆς ὑδρογείου, διχὰς φορές, μέσα σ' ἕνα πρῶτον λεπτό.

—Ὁ μεγαλύτερος πᾶντας τοῦ κόσμου εἶνε ὁ «Παράδεισος» τοῦ Τιντορέττο, ὁ ὁποῖος ὑπάρχει σήμερα στὸ ἀνάκτορον τοῦ Δόγη τῆς Βενετίας. Ὁ πᾶντας αὗτος ἔχει μῆκος 84 ποδῶν καὶ ἄρως 34.

—Ἡ πρώτη φησιμὴ χιμάρις στὴν κατασκευὴ τοῦ ἀνδριματός τῆς διαφύρης τοῦ Κιέλου, ὥστε ἀπὸ τὸ Γουλιέλμο τὸν Α', πᾶστο τοῦ τελευταίου Κάιζερ τῆς Γερμανίας.

—Κατὰ τὸ δέκατο ἐκτὸ αἶμα, τὰ λεῖμα στα σχολεῖα καὶ σὰς βιβλιοθήκας, καθὼς καὶ τὰ καλλιστευτικὰ βιβλία σὰς βιβλιοθήκας, ἔσαν δεμένα μὲ ἀλυσίδες. Τὴν ἀκριβὰ καὶ σπάνια ἦσαν.

—Τὰ δόκτρα ἔχον ἀντιστητικὰς ιδιότητες καὶ σωπῶνται πολλὰ μικρόβια.

—Τὸ ἕνα τρίτον σχεδὸν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἰταλίας ἀσχολεῖται στὴ γεωργία.

—Τὰ νύκτα τοῦ ἀνθρώπου μεγαλύνουν γρηγορότερα τὸ καινοκαίρι, παρὰ τὸ χερμῶνα. Τὸ νύκτ τοῦ μεσοῖν διαχτῶν μεγαλύνει ποὺ γρηγορὰ ἀπὸ τ' ἄλλα, ἐνὸς τοῦ ἀνθρώπου πρὸ ἄρως.

—Ὑπάρχει ἕνα εἶδος ἀρχαίων ποὺ ἔχον διχὰ μῆκος. Ἡ περισσότερη: ὅμως ἀρχαίως ἔχον 33 μῆκος.

—Τὸ θέατρο τοῦ Λονδίνου «Ντερεφώ Λέον» πωλήθηκε κάποτε γιὰ μισθὸ ἡμέρα 1.

—Ἐναι Βιεννῆς γιὰ τοὺς ἱστορητοῦς ὅτι ἡ ἄρεσις τοῦ ἀνθρώπου ἀνέχει ἀμέσως ἂν πᾶρετε μὴ βοήθεια τὸν δοντῶν, τὴ βοήθησετε σὲ διωνυτὴ διόλκη μαγευτικὸ ἄλματος καὶ τὴν παρῶσατε πάντα στὴ γλῶσσα σας.

—Πολλὰ μεγάλα ἄνδρες κατήγοντο ἀπὸ φτωχὸς χωριάτες. Ὁ Φάιστο, ὁ μεγάλος Γάλλος φησιολογῆς, ὁ Ντελασέ, ὁ πατριάρχης Γάλλος πολιτείας, ὁ Μέντελ, γνωστὸς ἐπιστήμων, στὸν ὁποῖον ὁρεῖνται ἡ μεγάλης ἀνακαλύψεως ἐπὶ τοῦ ζήνιματος τῆς κληρονομικότητος καὶ πολλοὶ ἄλλοι, μᾶλλον τὰ πρῶτα τοὺς γράμματα, ὡς φτωχὰ χωριάτοια.

—Ἡ κοινοβουλία δὲν ἔχον τσίνοικα, οὔτε μεροῦν νὰ κινήσαν τὰ μέλη τους.

—Ἡ βασιανδία φτάνουν συνήθως σὲ ἡλικία χιλίων ἐτῶν.

—Ἀπὸ ὅλα τὰ ζῶα τῆς ὑδρογείου, ἡ φάλαινα ἔχει τὸ χοντροτέρου δέμα. Σὲ πολλὰ σημεία τὸ δέμα τῆς ἔχει πᾶχος διχὰ ποδῶν.

—Ἡ Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας ἰδρύθηκε τὸ 1649.

—Ἐάν ἕνα ἀερόστατο μπορούσε νὰ ταξιδεύῃ ἀπὸ τὴ γῆ στὸν ἥλιον, ἔξενωντας τὴν πρώτη Ἰανουαρίου τοῦ 1934 ἀπὸ τοῦ 30 καὶ μὲ ταχύτητα διαρκῶς 50 μίλων τὴν ὥρα, θὰ ἔφταναν ἐκεῖ τὴν 23ην Νοεμβρίου τοῦ 2143!.

—Ἡ ἐξερρηγμένη καὶ καλλεργημένη ἔκτασις τῆς γῆς μπορεῖ νὰ διαφύρῃ πληθυσμὸς ὁ δισεκατομμύριον ψυχῶν.

—Δέκα χιλιάδες κλωστής ἱερσάμενες ἀπὸ ἀράχνη, ἂν στειρωτοῦν ὅλες μαζί, δὲν ἀποτελοῦν τὸ πάχος μᾶς ἀνθρώπου τριχας.

—Γιὰ νὰ χωρῖτε εἰκόνα τὸν κροκάδι τοῦ αἰῶντος ἀπὸ τὸ ἀσπράδι, σπάζετε τὸ αἰγὸ μέσα σ' ἕνα χωνάκι ἀπὸ χρυσὸ πρῶτον ἀπὸ κάτω. Τὸ ἀσπράδι περὰ ἀπὸ τὸ λαμὸ τοῦ χωνοῦ καὶ τὸ κροκάδι μῆνει μέσα σ' αὐτό.

—Οἱ Ὀλλανδοὶ εἶνε οἱ μεγαλύτεροι καπνιστὰς τοῦ κόσμου. Δις-τεροὶ ἔχονται οἱ Ἀμερικανοί.

—Γενικῶς θεωρεῖται ὅτι τὸ πρῶτον ἀνιόπλιον κατασκευασθῇ ἀπὸ τὸν Ἀμερικανὸν Φούλτον.

—Λένετι μάλιστα ὅτι ὁ Φούλτον ὑπέβαλε τὴν ἐφεύρεσιν του στὸν Μέγαν Ναπολέοντα καὶ ἔχειν τὴν παρῶσατις στοὺς εἰδικούς. οἱ ὁποῖοι ἀπεφάνθησαν ὅτι εἶνε...ἀνόητος!...

—Ὅταν ὅμως ὁ Ναπολεὼν μετεφέρετο εἰς μάλωτος στὴν Ἀγία Ἐλένη, εἶδαν στὸ δρόμῳ ἕνα πλοῖο νὰ καταπλῇ σὺν νὰ καυῶταν. Ἦταν τὸ πρῶτον ἀνιόπλιον. Καὶ ὁ Μέγας Ναπολεὼν εἶπε τότε πῶς ἂν ἔδινε προσοχὴ στὶς προτάσεις τοῦ Φούλτον καὶ κατεσκεύαζε στόλον τέτοιον ἀνιόπλιον, θὰ νίκησε τὴν Ἀγγλία καὶ δὲν θὰ ἐξορίζετο στὴν Ἀγία Ἐλένη.

—Πρὸ τοῦ Φούλτον δις-κατεσκεύαζε ἀνιόπλιον ὁ Γάλλος Κλόντ Ντε Ζορροῦ Ντ' Ἀμπάν, πρὸ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἐφόσον ζητεῖ κανεὶς τὴ σοφία, εἶνε σοφός. Ἀφότου νομίσῃ ὅτι τὴ βρίκει, γίνεται μαρῶς.

Ὁ σοφὸς μιλᾷ χωρίς νὰ σκεπτεται, πυροβολεῖ χωρίς νὰ σκοπεῖ.

Τὸ κακὸ δόγμα γιὰ τὸν ἄνθρωπον, εἶνε ὅτι καὶ ὁ κατὸς ποὺ φανερώνει ἀπὸ μακριὰ τὴ φωτιά.

Τίποτε δὲν εἶνε ἐνοχλητικότερο, ἀπὸ τὸ ν' ἀκούς ἕναν ἄνθρωπον νὰ διηγῆται τίς εὐτυχίες του.

Οὔτε ἀπὸ νεκρὸ πρέπει νὰ ζητιάς κουνέντα, οὔτε ἀπὸ φιλάργυρον εὐεργεσία.

Οἱ φιλάργυροι πλουτίζουν κάνοντας τὸ φτωχὸ, οἱ ἄσποτα φτωχά-νουν κάνοντας τὸν πλούσιον.

Ἡ διαρκὴς ἀργία κατα-τὰ κάποτε περισσότερο βαρε-τὴ μ' ἀπὸ τὴν πρὸ ἐπιπονη ἐργασία.

Ἡ ὑπερβολικὴ κολακεία εἶνε προσβολή.

